

muše GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO delo

Letnik VIII. — Laško, januar 1974 — Številka 1 (77)

RUDI GROSAR, predsednik občinske skupščine

BESEDA OB NOVEM LETU

Navada je, da ob vstopu v novo leto pogledamo na prehojeno pot in ugotovimo, kaj smo v poslovnem letu, od katerega smo se poslovili, dosegli, da se spomnimo uspehov in tudi težav, ki so nas spremljale v naporih za uspešen razvoj naše ožje družbene politične skupnosti.

RUDI GROSAR: »Polni optimizma lahko gledamo v prihodnost«

Za občino Laško so doseženi gospodarski uspehi v leto 1973 še posebno pomembni in lahko rečem veliki. Nova tovarna izolacijskega materiala je gotovo eden največjih uspehov v gospodarski izgradnji naše občine v povojnem obdobju. Z zgraditvijo te tovarne je bila podana socialna varnost rudarjem in njihovim družinam z ozirom na usihajoče zaloge premoga.

V rečiški dolini smo bili pred kratkim priča novemu gospodarskemu uspehu, otvoritvi nove lesno-industrijske tovarne »BOR«. Ta investicija je omogočila uspešnejšo in večjo proizvodnjo, boljše delovne pogoje zaposlenim in dala možnost s spraznitvijo bivših poslovnih prostorov za pridobitev lokacije, na kateri bodo stali novi šolski prostori.

S pridobitvijo novih industrijskih prostorov, modernih tehnoloških postopkov, slednje velja tudi za ostale gospodarske dejavnosti v občini, so gospodarstvu naše občine dani mnogo ugodnejši pogoji in večja perspektiva za hitrejši razvoj gospodarstva kot celote in seveda ob njem tudi vseh ostalih področij, ki so neizbežni spremljevalec gospodarskega in družbenega napredka.

Vlaganja v gospodarstvo v zadnjih dveh letih že kažejo določene rezultate, kar je razvidno v primerjavi z letom 1972. Pravilnost vlaganja v gospodarske potencialne se je odražala v uspešnosti poslovanja vseh delovnih organizacij na območju občine tudi v 1973 letu — to je v letu, ki je bilo za gospodarstvo na sploh težko, zaradi cele vrste stabilizacijskih ukrepov, kateri zahtevajo ne le uspešnejše, ampak tudi kvalitetnejše in odgovornejše poslovanje.

Vsa ta prizadevnost delovnih kolektivov nam brez dvoma daje garancijo, da bo naše gospodarstvo zaradi vloženih sredstev in zaradi pravih ter uspešnih samoupravnih odnosov, ki med delovnimi kolektivi vladajo, tudi v bodoče uspešno.

Za občino je gotovo pomembna pridobitev tudi izgradnja novih zdraviliških kapacitet v Zdravilišču Laško z nujenjem zdravstvene pomoči iz virov naravnega bogastva in strokovnih dejavnikov, ne samo za prebivalce ožje, temveč tudi širše družbene skupnosti. Z novimi sodobnimi prostori bo Zdravilišče Laško pridobilo

bilo še večji sloves in v bodoče postalo resničen nosilec turističnega razvoja na območju Laškega.

Ne bi bilo prav, če ne bi omenil tudi uspehov in prizadevanj, ki smo jih v občini dosegli pri urejanju nekaterih komunalnih zadev. V mislih imam rekonstrukcijo ceste Laško—Lahomno, cesto od uprave rudnika—nova tovarna »BOR« v Rečici, cesto Jagnjenica—Svibno, vključno z novim mostom, trasiranje ceste Tevče—Vrh, trasiranje ceste Bobek—Reka in cesta Zidani most—Širje.

Vsa ta dela, naštel sem samo tista, ki so večjega družbenega pomena, predstavljajo velika sredstva, ki bi jih ne bilo mogoče zbrati, če ne bi pristopili k solidarnostni akciji, v kateri so sodelovali delovni kolektivi, skupščina občine in krajevne skupnosti. Zelo velik delež pri izvajanju vseh komunalnih del, ki so se v letu 1973 v občini izvajala, je bil dan od strani občanov tako v finančnem in delovnem pogledu.

Takšen način solidarnostnih akcij bo prisoten tudi v bodoče, saj se sedaj to ureja z novimi ustavnimi določili; z izvajanjem teh pa bo lahko še uspešneje reševati in odpravljati socialno razlikovanje med mestom in podeželjem. Prepričan sem, da nam izvajanje novih ustavnih določil ne bo težko, ker smo se že doslej obnašali in delali tako, kot je zamišljeno z novo ustavno ureditvijo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Srečno in
uspešno 1974

VSEBINSKO BOGATE, STVARNE IN KRITIČNE OCENE

S PRVE SEJE NOVEGA SKLICA

OBČINSKE KONFERENCE ZKS

Po zaključenih volilnih konferencah v osnovnih organizacijah ZK v naši občini, ki so bile v novembru in deloma še v decembru lani, je komite občinske konference sklical prvo — volilno — sejo Občinske konference ZKS Laško IV. sklica.

Občinska konferenca novega sklica, ki se je sestala 26. decembra 1973, je obravnavala:

- poročilo o poteku volilnih konferenc organizacij ZKS in izvolitvi članov občinske konference ZKS Laško IV. sklica;

- oceno družbenopolitičnih razmer v občini Laško po pismu predsednika Tita in 29. seji CK ZKS ter

- sprejela program idejno-političnega izobraževanja članov ZK v občini Laško za leto 1974.

Razen tega je Občinska konferenca ZKS Laško na tej seji izvolila nov komite občinske konference, ki šteje 15 članov ter njegovega sekretarja.

Poleg častnega razsodišča, ki ga je konferenca izvolila, so bili izvoljeni še člani naslednjih komisij: za statutarne vprašanja, za družbeno-ekonomske odnose, za idejna vprašanja, za idejno-politično izobraževanje, za mednarodna politična in ekonomska vprašanja ter revizijska komisija.

Za sekretarja Komiteja občinske konference ZKS Laško je bil ponovno izvoljen CVETO KNEZ.

Po poročilih je stekla širša razprava o najbolj aktualnih vprašanjih z vseh področij družbenopolitičnega ter gospodarskega življenja v občini ter bili na tej osnovi sprejeti ustrezni zaključki za akcije v prihodnjem obdobju.

Za to številko smo povzeli najpomembnejše ugotovitve iz poročila o poteku volilne konference v organizacijah ZKS, medtem ko bomo na seji konference podano oceno družbenopolitičnih razmer v občini objavili v prihodnji številki.

CVETO KNEZ — ponovno sekretar novoizvoljenega komiteja

prinaša ustava na relaciji ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA — KRAJEVNA SKUPNOST. S tem v zvezi je bilo povsod govora tudi o nalogah in odgovornosti komunistov na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. In končno, na vseh organizacijah je tekle beseda tudi o nalogah komunistov pri uveljavljanju in uresničevanju nove ustave.

ŠIROKA IN POGLOBLJENA RAZPRAVA: ... V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Poleg teh vprašanj, ki so jih obravnavale vse organizacije, pa so v posameznih razpravljali še o nekaterih drugih. V organizacijah ZK v delovnih organizacijah so posebej razpravljali o uresničevanju ustavnih sprememb. Te organizacije so zelo poglobljeno razpravljale tudi o samoupravljanju in o vplivu ZK na politiko posameznih delovnih organizacij. V zvezi s tem so ocenjevale tudi gospodarske razmere in poslovne rezultate svojih delovnih organizacij. Pri tem je bilo govora o stabilizaciji, varčevanju, produktivnosti, akumulaciji, o razvojnih programih in ne nazadnje tudi o perspektivi posameznih kolektivov. V delovnih organizacijah so komunisti razpravljali tudi o delu samoupravne delavske kontrole, o gradnji stanovanj za delavce, o delitvi osebnih dohodkov in podobnem.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Poročilo o poteku volilnih konferenc v organizacijah ZKS in izvolitvi članov Občinske konference ZKS Laško IV. sklica ugotavlja, da so bile vse volilne konference dobro pripravljene in tudi dobro obiskane.

Poročila sekretarjev o delu organizacij v preteklem obdobju in njihove ocene družbenopolitičnih razmer po Pismu in 29. seji CK ZKS so bila kvalitetna, vsebinsko bogata, kritična in v glavnem tudi zelo stvarna. Tudi razprave na volilnih konferencah so bile živahne in obrnjene v glavnem k problemom svoje sredine. Zaključki, ki so bili sprejeti na teh volilnih konferencah predstavljajo kvalitetno osnovo za nadaljnje akcijske programe.

OCENA DELA IN POLITIČNE AKTIVNOSTI KOMUNISTOV

Vse organizacije so obravnavale družbenopolitične razmere v svojih okoljih po Pismu in 29. seji CK ZKS, svojo aktivnost v tem času in ugotavljale, v čem se kažejo osnovni vsebinski premiki v delu organizacij. Organizacije ZK na terenu in v delovnih organizacijah so predvsem ocenjevale, kako sprejemajo delovni

ljudje in občani njihova stališča in kako ocenjujejo njihovo delo in delo posameznih komunistov. Zelo kritično so ocenili politično aktivnost svojih članov v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju svojega okolja. Ocenili so, kakšni so odnosi med komunisti nasploh, še posebej pa med tistimi, ki delajo v različnih vodilnih telesih, v samoupravnih organih in vodstvih družbenopolitičnih organizacij ter kakšna je njihova odgovornost Zvezi komunistov za svojo dejavnost v različnih družbenopolitičnih in samoupravnih strukturah.

VEČ SKRBI ZA IDEJNO RAST ČLANSTVA

Razen tega so vse organizacije obravnavale tudi socialno problematiko v svojem okolju. V zvezi s tem so ocenile svoj odnos in svojo konkretno aktivnost na področju odpravljanja neupravičenih socialnih razlik. V pogledu idejnopolitičnega usposabljanja so organizacije ugotovile, da bo treba v prihodnje še v večji meri skrbeti za ustrezno idejno rast članstva.

Na vseh volilnih konferencah je bilo govora o novih odnosih, ki jih

BESEDA OB NOVEM LETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na področju komunalnih in drugih vprašanj v krajevnih skupnostih, imamo še mnogo nerešenega.

Potrebe in zahteve, ki so življenjsko opravičene, so velike, vendar jih nismo bili sposobni rešiti v lanskem letu, prav pa je, če povem, da vseh tudi v tem letu ne bomo uspeli.

Tudi programa izgradnje šolskih objektov v letu 1973 nismo uspeli realizirati tako, kot je bil sprejet ob referendumu za samoprispevek. Vzrok temu je porast stroškov pri izgradnji šole v Rimskih Toplicah, ki jih je bilo potrebno kriti iz sredstev, zbranih za izgradnjo novih šolskih objektov. Nadalje plačilo načrtov za šolo v Radečah in v Laškem. Povečani stroški izgradnje šole v Rimskih Toplicah so odraz inflacijskih gibanj, ki so močno prisotna tudi v gradbeništvu in seveda vplivajo tudi na cene gradbenih in drugih del. V minulemu letu ne bi bili sposobni začeti z izgradnjo šolskih prostorov tudi zaradi tega, ker je zaradi stabilizacijskih ukrepov bilo nemogoče dobiti kreditna sredstva, ki so bila v prej omenjenem programu predvidena. Vsi izgledi pa so, da bo letos možno najeti potreben kredit in s programi-

rano izgradnjo novih šolskih prostorov tudi začeti.

Na področju otroškega varstva beležimo v 1973 letu premik, to je začetek gradnje novega otroškega vrta, s katerim bomo odpravili vrsto družinskih problemov, glede varstva in vzgoje predšolskih otrok.

Za občane Laškega se uresničuje želja s pričetkom gradnje mrliške veže, s katero se je odlašalo že vrsto let prav zaradi sredstev, ki jih je tudi v ta namen v večini prispevalo gospodarstvo oziroma delovni kolektivi.

Ne bi bilo prav, če ne bi istočasno, ko ugotavljamo uspehe v letu, ki je izteklo, ne pogledali tudi v naprej, to je v novo leto, v nova prizadevanja, nove načrte, ki bodo deležni uspehov, prav tako kot dosedanj.

Gospodarstvo ima za leto 1974 in 1975 v naši občini velike načrte, ki so pogojeni z velikimi vlaganji tako v pridobitev novih poslovnih prostorov in novih sodobnih delovnih naprav, ki bodo omogočila lažje in uspešnejše delo delovnim ljudem.

Večji investiciji sta predvideni v Tovarni dokumentnega in kartnega papirja v Radečah in v Pivovarni Laško. Tudi vsi ostali delovni kolek-

tivi imajo programe razvoja, katere bo možno delno realizirati že v letu 1974. Z zaključkom predvidenih vlaganj se bo gospodarska moč v naši občini podvojila, kar pomeni, da bomo lahko hitreje in uspešnejše reševali tudi probleme na negospodarskih področjih to je, da bomo lahko več vlagali v družbeni standard, kateri mora biti primeren gospodarski razvitosti. V mislih imam predvsem izgradnjo šolskih prostorov, vzgojno-varstvenih ustanov, stanovanj ter vseh ostalih dobrin, ki jih človek vsakodnevno potrebuje in v samoupravni družbi mora imeti.

S temi ugotovitvami lahko zelo optimistično gledamo v prihodnost. Ta pa bo uspešna le, če bomo, tako kot doslej, delovali enotno, se samoupravno dogovarjali ter na tej osnovi reševali vse probleme in težave, ki bodo prisotne pri naporih za naš uspešen razvoj.

PARTIZAN V LAŠKEM SE PREBUJA

Novembra lani je bila ustanovna skupščina Društva za šport, rekreacijo in telesno vzgojo Partizan Laško. Pobudo za ta sklic so dali nekateri občani Krajevne skupnosti Laško z namenom, da bi se poživile športne in rekreacijske dejavnosti ter združile aktivne sekcije Budokai karate, košarkaške in roketne sekcije, nogometnega kluba in sekcije dvigalcev uteži ter šolskega športnega društva osnovne šole Primoža Trubarja Laško.

Na tej ustanovni skupščini je bil izvoljen upravni odbor na čelu s predsednikom KOŠAR MAKŠOM in vodji vseh imenovanih sekcij.

Ob tej priliki je novoizvoljeni predsednik društva predložil tudi obširen program, ki temelji na aktivnem sodelovanju vseh za šport ogreth občanov in družbenopolitičnih organizacij z območja Krajevne skupnosti Laško.

Izražena je bila tudi zahvala dosedanjemu predsedniku SINIGOJU BORISU ter njegovim ožjim sodelavcem. Za večletno delo in trud pa je bil tov. Sinigoj Boris imenovan za častnega predsednika društva Partizan Laško.

Upravni odbor društva vabi k aktivnemu sodelovanju vse občane z željo, da bi zadovoljili svoje telesno kulturne potrebe tako s tekmovalnega kot rekreacijskega vidika.

JURE JAN

VSEBINSKO BOGATE OCENE

(Nadaljevanje z 2. strani)

... NA PODROČJU ŠOLSTVA

Organizacije ZK na področju vzgoje in izobraževanja so predvsem razpravljale o vprašanjih razredne marksistične usmerjenosti vzgojno-izobraževalnega procesa, o idejni naravnosti šole in o kadrovske problematiki na tem področju.

... V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Organizacije ZK v krajevnih skupnostih so zlasti ocenjevale odnos svojih članov do dela v družbenopolitičnih organizacijah, do aktivnosti v krajevni skupnosti in do dela v društvih, posebej v SZDL in mladini. Te so tudi ocenjevale aktivnost cerkve in klara na posameznih območjih in odnos komunistov do teh vprašanj.

Vprašanja, ki so bila obravnavana na volilnih konferencah nedvomno kažejo, da je bil po Pismu in 29. seji CK ZKS povsod storjen pomemben korak naprej pri uresničevanju politike Zveze komunistov in njene vodilne vloge v družbi. K temu kaže dodati še to, da se je vzelo v celoti v marsičem spremenil odnos komunistov do življenja in dela v krajevnih skupnostih. Pri tem ne gre samo za Laško in Rimske Toplice — Radeče so v tem pogledu vseskozi prednjačile — marveč tudi za nekatere druge krajevne skupnosti, kot so: Re-

čica, Sedraž, Vrhovo, Jagnjenica-Svibno, Marija Gradec itd. Tudi v teh krajih so namreč spoznali, da je mogoče probleme uspešno reševati samo, če se resnično angažirajo vsi komunisti, ki živijo v posameznih krajih, ne glede na njihovo osnovno povezanost.

UGODNEJŠA STRUKTURA NOVIH VODSTEV

Na vseh volilnih konferencah so bila izvoljena tudi nova vodstva. Značilno za nova vodstva je, da se v njih nahaja znatno več delavcev iz neposredne proizvodnje v primerjavi s strukturo teh vodstev v prejšnjem obdobju.

Na svojih volilnih konferencah so organizacije izvolile tudi člane za občinsko konferenco IV. sklica. Enaka ugotovitev kakor za strukturo vodstev v osnovnih organizacijah velja tudi za strukturo novoizvoljene občinske konference. Tudi ta struktura je v vseh pogledih ugodnejša od strukture konference prejšnjega sklica, saj je v njej kar 70 % članov zaposlenih v proizvodnih organizacijah združenega dela.

Sedanji sestav občinske konference, čeprav osvežen z novimi ljudmi, resnično zagotavlja potrebno kvaliteto dela najvišjega organa ZK v občini in tudi potrebno kontinuiteto v sedanjih in bodočih prizadevanjih.

TEJ ŠTEVILKI JE PRILOŽEN
»URADNI VESTNIK OBČINE
LAŠKO«, št. 8/1973

KRONOLOŠKO KAZALO ZA
LETO 1973 BOMO PRILOŽILI
PRIHODNJI ŠTEVILKI

OHRANITEV KMETSKKE POSESTI IN VLOGA KMETIJSKIH SKUPNOSTI

V mislih imamo tisto vrsto kmet-skih domačij, ki so takšne, da lahko zgolj s kmetovanjem preživljajo kmet-sko družino. Obseg kmetije je lahko različen; različne so lahko le-gre in različni so lahko načini obde-lovanja. Če so bliže velikih potrošni-skih središč — mest, so kmetije lah-ko manjše. Bolj oddaljene morajo bi-ti večje. Kmetije z gozdnim gospo-darstvom brez razsežnosti ne pome-nijo dosti. Posestva, ki proizvajajo drage industrijske rastline, niso od-visne samo od površin. Živinorejsko specializirana kmetija ne bi smela biti manjša od 10 ha. V svoji zaokro-ženosti pa mora vsaka kmetija pred-stavljati gospodarsko skupnost. Dru-žina, ki jo mora kmet-ska domačija preživljati, šteje pri nas poprečno 4 člane. Vsem tem mora biti zagotov-ljena preskrba s hrano, obleko idr. Tudi primerno šolanje otrok. Izdatki pa morajo najti kritje v dohodkih zemlje.

Zakaj je taka posest važna?

Po svoji gospodarski plati pred-stavlja taka posest določeno stalnost, če ob neprevetljivih spremembah klju-bu je nihanjem in razlikam, ki bi na-stale med dohodki in izdatki.

Stalnost vsake gospodarske enote kot življenjske osnove pa je važna iz več razlogov. Predvsem ima družina v njej trajno zavetje in mladina se ne bo ozirala po drugih poklicih — vsaj vsi ne, prav gotovo pa se bosta sin ali hči odločila za prevzem take kmetije, ki jima bo zagotovila social-no varnost.

Pomniti moramo, da so družine zr-no človeške družbe. In nadalje, da iz kmet-skih družin nepretrgoma iz-hajajo rodovi svežih zdravih sil, vztrajnih in voljnih za delo. Na kme-tiji, kjer je kruha včasih preveč in včasih nič, ne bo pripravljenosti pri mladih, da bi se upali tako kme-tijo prevzeti in na njej gospodariti, če je v drugih poklicih boljši izgled za bolj udobno življenje.

Kot gospodarska, družbena in nra-vstvena skupnost pa je družina najmočnejša zaslomba narodu in dr-žavi zlasti še v času splošnega ljud-skega odpora. Saj sta narod in drža-va pravzaprav združba družin po materinskem jeziku, po vzajemnosti zgodovinske preteklosti in odvisnosti bodoče usode.

Ko razpravljamo o gospodarski ne-odvisnosti kmet-ske družine ter o nje-ni socialni trdnosti, govorimo tedaj o veliki stvari in vprašanje ohranit-ve zaledja za vzdrževanje trdnih dru-žin, ni majhno vprašanje.

Bližnji domači kraji kažejo, da opi-sane gospodarske skupnosti izgineva-jo. Čas jih nekam trdovratno in z veliko gotovostjo razjeda. Vas, ki je

imela некоč dosti krepkih domov, je spremenila lice. Zemlja se je razko-sala, ustvarile so se manjše mešane kmetije delavec-kmet. Temu ni vzrok le prodaja zemlje za lastne domove množčnega se delavstva. Vzroki so še drugod. In ta že dolgo vrsto let raz-jeda zdravje slovenskih domačij. Vir razdejanja je neurejenost pravnih odnosov za kmet-ske domove.

MILOŠ VERŠEC

Zemlja je stvar, ki zanjo marsika-tero pravilo, veljavno za premične stvari, ne more veljati. Ni svobodno razmnožljiva, malo je spremenljiva in ne da se prestavljati. Promet z zemljo bi moral biti uravnan po na-čelih, ki bi zagotovila trajnost po-sestnih razmerij. Kmetijo je ustvari-lo skupno delo kmet-ske družine. Ka-dar pride v roke naslednikov, se spet vzdrži, jača in povečava s skupnim trdom. Kmetija je torej plod vseh delovnih rok živečih na njej. Zato bi neki naravni čut pravice veleval, naj bo zemlja skupna last vseh. Vsi de-lavci na njej naj bodo deležni uspe-ha. Zapoved naravnega pravnega ču-ta pa ne zajema samo sedanjosti. Tu-di za bodočnost, ko poprime nov rod, ne sme biti drugega pravila. Tudi njemu naj bo zagotovljeno skupno delo in življenje na domačiji. Če pa naj se stalnost, ki je bistveni temelj kmet-skega doma, zagotovi za bodoč-nost, potem ne sme biti nevarnosti, ki bi to stalnost neprestano ogrožala.

Največji sovražniki enotne kmet-ske domačije sta bila stari način dedo-vanja ter prosta prodaja zemlje ne-kmetom. Vsaki domačiji je dosedaj pretila možnost razdrobitve. Če je recimo, moral prevzemnik plačevati visoke deleže, ali je zapustnik kme-tijo že z oporoko ali kako drugače razdelil. V prvem primeru zato, ker ni mogel prevzemnik vzdržati breme-na. V drugem zato, ker je z drobit-vijo prenehala tista gospodarska eno-ta, ki smo jo označili za vogelno eno-to. Stari dedni zakoni, prirojeni za razmere meščanov, obrtnikov in de-lavcev niso bili koristni za obstoj kmetij. Da je temu tako, naj nave-demo nekaj iz statistike o tem. Leta 1931 je bila poprečna velikost kmeti-je v Sloveniji 8,2 ha, v letu 1969 pa le 6,2 ha. Nova zakonodaja, ki je bila sprejeta lani v pogledu zemljiške po-litike, nam vliva upanje, da bomo sedaj vendar lahko napravili velik korak naprej za očuvanje naših kme-tij.

Zakon sicer ni tak, kot bi moral biti, vendar pa je veliko naprednejši od sedanjih. Najznačilnejše je brez

dvoma v njem zaščiteni kmetija, to je taka kmetija, kot jo spredaj opi-sujemo, torej kmetija, ki bo nudila socialno varnost in stabilnost možu, ženi in otrokom do konca njihovega šolanja oziroma učenja.

Po zakonu bo vsaka občina dolo-čila takšne kmetije s posebnim odlo-kom na predlog skupnosti obdeloval-cev kmetijskih zemljišč. Tako bo lahko vsak kmet vedel, ali je njego-va kmetija zaščiteni in bo tudi vedel s kmetijo oporočno razpolagati: tj. vedel bo prav napisati testament.

Zakon o dedovanju kmetij izhaja tu iz stališča, da pomeni takšna re-šitev uveljavitev načela, naj občine odgovarjajo za zemljiško politiko na svojem območju. Zato bodo občine konkretno določale zaščitene kmeti-je, ki se ne bodo smele deliti. Gre zlasti za izvajanje predlogov zemlji-ške skupnosti, katero bodo sestavlja-li obdelovalci zemljišč in bodo naj-bolj zainteresirani za smotrno gospo-darjenje z zemljišči in ohranjanje proizvodnih enot, ki so gospodarsko sposobne.

Zakon predvideva, da tako zašči-teno kmetijo deduje samo en dedič; sta pa v zakonu predvideni dve izje-mi:

— zapustnik lahko prepíše kmetijo sinu in njegovi ženi, ali pa hčerki in njenemu možu. Kmetija se seveda v tem primeru kot proizvodni obrat ne bo delila;

— druga izjema je, če je več dedi-čev kmetov, ki že imajo svoja kme-tijska zemljišča in ni dediča, ki bi izpolnjeval pogoje za dedovanje cele kmetije. V tem primeru se lahko tu-di zaščiteni kmetija razdeli na po-samezne dele in s temi zemljišči se povečata lahko dve ali tudi več kme-tij, na katerih so že sicer dediči, ki imajo svojstva kmeta, kot ga opre-deljuje zakon o kmetijskih zemlji-šči.

Kdo lahko deduje zaščiteni kmeti-jo?

Tu je pglavitno načelo, da lahko deduje zaščiteni kmetijo tisti, ki je kmet po zakonu o kmetijskih zemlji-šči. To načelo je sicer preširoko zastavljeno. Dedič mora izkazati na-men, da bo obdeloval zemljo. To lah-ko izkaže s tem, da je že doslej na kmetiji delal, ne glede na to, da je tudi v službi.

In kdor se huduje o nedeljivosti kmetij, lahko povemo, da to ni nič novega, ker je veljalo nekaj podob-nega že od leta 1770 do 1868, kar se še danes pozna pri velikosti kmetij na Pohorju in okolici Slovenj Grad-ca ter Zgornje Savinjske doline.

(Nadaljevanje na 5. strani)

KAJ JE NOVEGA V ZAKONU O OROŽJU

Nabavljanje, posest in nošenje orožja ter streliva je bilo v letih od osvojitve in do sprejema ustave leta 1963 urejeno z republiškimimi zakoni. Leta 1963 je ustava opredelila urejanje družbenega nadzorstva nad orožjem za popolno zvezno pristojnost, zato je bil leta 1964 sprejet zvezni zakon o nabavljanju, posesti in nošenju orožja. Ustavna dopolnila iz leta 1971 so to pristojnost ponovno skoraj v celoti prenesla nazaj v republiško pristojnost. Zakon za izvedbo zveznih ustavnih dopolnil (Uradni list SFRJ, št. 29/71) je določil, da z 31. 12. 1971 prenehajo veljati določbe tega zakona. Zaradi pravne kontinuitete je zakon za izvedbo republiških ustavnih dopolnil (Uradni list SRS, št. 51/71) določil, da se v SRS uporablja do izdaje republiškega zakona o orožju, ki mora biti sprejet do 31. 12. 1973, zvezni zakon o nabavljanju, posesti in nošenju orožja. Ta zakon je skupščina SRS sprejela dne 3. oktobra 1973. Objavljen je v Uradnem listu SRS št. 34 in velja do 20. 10. 1973.

Republiški zakon o orožju se bistveno ne razlikuje od prejšnjega zveznega zakona, prinesel pa je vendarle nekatere spremembe, ki so izraz obstoječe prakse na področju družbenega nadzorstva nad orožjem občanov. Zakon predpisuje nadzorstvene ukrepe za strelno, zračno, eksplozivno, plinsko, hladno orožje in orožje z napravami za dušitev zvoka, trofejno ter staro orožje tako, kot je to predpisoval že zvezni zakon.

Novo v tem zakonu je to, da odreja otrokom in mladoletnikom možnost imeti in uporabljati zračno orožje, kar je prej veljavni zakon dopuščal. Zračno orožje smejo sedaj nabavljati in ga nositi brez dovoljenja le polnoletni občani.

Staro orožje se še nadalje sme nabavljati brez dovoljenja in ga tudi uporabljati za umetniške, športne in druge prireditve, prepovedano pa ga je uporabljati kot orožje ter zanj nabavljati, pripravljati ali imeti strelivo, dočim je staro strelno orožje priglasiti pristojnemu organu najkasneje v 15 dneh od pridobitve. Za takšno priglašeno orožje izda pristojni organ potrdilo. Pomembno pri tem je določilo zakona, da morajo občani, ki zbirajo staro strelno orožje in zračno orožje najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona svoje zbirke priglasiti pristojnemu organu in v ta namen predložiti seznam z navedbo posameznih vrst orožja, ki sestavlja njihovo zbirko.

Tudi pogoji za nabavo orožja, orožnega lista ali dovoljenja za posest orožja so nekoliko spremenjeni. Doslej je namreč pristojni organ lahko odrekel dovoljenje za nabavo puške risaničice, samokresa ali revolverja, če je ugotovil, da ni upravičenih razlogov, da bi prosilec imel takšno orožje ali če so tako narekovali interesi javnega reda in mira. Po novem zakonu pa lahko odredi pristojni organ dovoljenje za nabavo vsakega orožja ali streliva, če ni upravičenih razlogov.

Tudi dovoljenje za lovsko orožje lahko odslej dobi samo član lovske

družine in mora zato vsak prosilec prošnji za nabavo lovskega orožja predložiti tudi potrdilo lovske družine, da je njen član. Orožje se tudi odvzame, čim prenehajo razlogi, zaradi katerih je občan orožje dobil ali pa mu je prenehalo članstvo v lovski družini. Lovske družine morajo vsak posamezen primer prenehanja članstva v lovski družini sporočiti pristojnemu organu. Vsi ostali pogoji, ki jih tu ne omenjamo, so ostali nespremenjeni in jih je republiški zakon povzel po prejšnjem zveznem zakonu.

Dovoljenje za nabavo in posest orožja ter streliva se sme izdati tudi organom in organizacijam, ki imajo organizirano službo za zavarovanje družbenega premoženja, ki jim je dano v upravljanje in strelskim organizacijam. Organi in organizacije, ki imajo takšno orožje, smejo zaupati orožje le tistim osebam, ki so določene, da neposredno opravljajo službo zavarovanja družbenega premoženja, ki so opravile preizkus, da znajo ravnati z orožjem in ki izpolnjujejo pogoje za posest in nošenje orožja. Preizkus znanja se opravi pri postaji milice. Organi in organizacije pa morajo dati osebam, ki jim zaupajo orožje ali strelivo, pismeno pooblastilo za nošenje orožja. To pooblastilo mora predhodno potrditi pristojni organ, ki pred potrditvijo ugotovi, če oseba izpolnjuje vse predpisane pogoje, sicer potrditev odreče. Te osebe smejo nositi zaupano jim orožje in strelivo samo v ob-

jektih oziroma območjih, ki jih varujejo in samo v službi. Organi in organizacije morajo predložiti pooblastila pristojnemu organu v enem letu od uveljavitve tega zakona, da jih tako potrdi.

Strelske organizacije smejo dajati orožje in strelivo v uporabo svojim članom za čas, dokler trajajo strelske vaje ali tekmovanje na strelišču ali v kakšnem drugem kraju, ki je za to določen. Če skladišče ni na strelišču in se orožje prenaša, je potrebno potrdilo strelske organizacije, ki velja samo za dan, ko so določene strelske vaje ali tekmovanje.

Državni organi, organizacije združenega dela, strelske organizacije in drugi morajo orožje in strelivo imeti spravljeno na določenem kraju, ki je zavarovan pred požarom, tatvino, dostopom neupravičenih oseb in pred vsako drugo nevarnostjo ali zlorabo. Določiti morajo tudi osebo, ki posebej skrbi za izdajanje, prevzemanje in čuvanje orožja ter vodi razvid o orožju, ki se daje v uporabo njihovim delavcem in članom.

Da se zagotovijo pogoji za varno uporabo strelnega orožja, pregleda pristojni organ najmanj enkrat v petih letih, na stroške lastnika orožja, strelno orožje, za katero je bil izdan orožni list. Pregled se opravi v sodelovanju strokovnjaka.

Upravne in nadzorstvene ukrepe ter odločbe v upravnem postopku, ki so v zvezi z uresničevanjem pravic in dolžnosti po zakonu o orožju, izdaja na prvi stopnji za notranje zadeve pristojni upravni organ občine, na območju katere ima stranka stalno prebivališče. Za stranke z območja občine Laško, odsek za notranje zadeve SO Laško.

V pričujočem članku smo zajeli le nekatera določila zakona o orožju, ki so ali nova ali pa spremenjena in smo nanje želeli opozoriti širšo javnost. Sam zakon je namreč mnogo širši, ker razčiščuje tudi različne pojme in jih opredeljuje, vendar so večinoma povzeti iz prej veljavnega zakona, ki je v zveznem merilu obravnaval to področje in jih zato ne navajamo.

OHRANITEV KMETSKE POSESTI

(Nadaljevanje s 4. strani)

Velike naloge ležijo pred zemljiško skupnostjo in občino, da bodo v zaščito res zajete vse tiste kmetije, ki tvorijo gospodarsko celoto. Pri določanju teh kmetij bo treba predvsem tudi misliti, kako bi se te kmetije lahko še povečale iz sklada zemljišč, s katerimi bo razpolagala kme-

tijska zemljiška skupnost. Vedeti moramo, da pri nas še vedno velja zemljiški maksimum — 10 ha obdelovalne zemlje na kmeta, da pa bo mogoče te površine v določenih primerih povečati z dolgoročnimi najemnimi odnosi s strani zemljiške skupnosti in tako povečati proizvodnjo na teh kmetijah.

KAKO DALEČ SMO S CIVILNO ZAŠČITO

V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH: KOMAJ ZADOSTNO

Krajevne skupnosti morajo za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi akcijami, elementarnimi in drugimi hudimi nesrečami ustanoviti enote civilne zaščite. To dolžnost jim nalagata zakon o narodni obrambi in splošnem ljudskem odporu. Zakon o narodni obrambi med drugim tudi določa, da se enote civilne zaščite organizirajo po enotnem sistemu v občini in krajevni skupnosti ter, da jih ustanovijo njihovi organi upravljanja, torej v tem primeru sveti krajevnih skupnosti.

Organizirati civilno zaščito in formirati enote pa ni enostavna naloga, zato je krajevnim skupnostim ter izdelavi teh načrtov in formiranja njihovih ekip civilne zaščite potrebna vsestranska pomoč upravnega organa za narodno obrambo. To tembolj, ker krajevne skupnosti največkrat nimajo ustreznega kadra in materialno-tehničnih možnosti.

Da bi krajevnim skupnostim pomagali pri realizaciji načrtov civilne zaščite, da bi ti načrti bili kolikor toliko enotni, da bi krajevne skupnosti svoje načrte prilagodile dejan-

skim potrebam in, da bi le-te imele v svojem sestavu tiste enote in ekipe, ki so nujno potrebne za uspešno reševanje ljudi in njihovih materialno-tehničnih dobrin, je upravni organ za narodno obrambo že v lanskem

RUDI VREČAR

letu izdelal navodila in vzorec načrta civilne zaščite v krajevni skupnosti ter ga poslal kot priporoček za izdelavo načrta vsem krajevnim skupnostim v občini.

Pri analiziranju potreb, pomembnosti, obsegu in nevarnosti, ki bi lahko prizadele krajevne skupnosti smo le-te razvrstili v dve skupini. V prvo skupino z večjimi možnimi nesrečami smo razvrstili krajevne skupnosti Laško, Rimske Toplice in Radeče. V drugo skupino pa takoimenovane podeželske krajevne skupnosti za razne nesreče, v katero spada vseh ostalih devet krajevnih skupnosti.

Poleg posredovanja navodil in načrta smo ob tej akciji zaprosili kra-

jevne skupnosti, da v tej zvezi skličejo sestanke svetov krajevne skupnosti ter nanje povabijo predstavnika upravnega organa za narodno obrambo zaradi morebitne potrebne pomoči pri kompletnej izdelavi teh načrtov in sestavi ekip. Tako so v letošnjem letu potekali sestanki v Laškem, Rečici, Vrhu, Brezah, Jurkloštru in Rimskih Toplicah, kjer smo se dogovorili o vsebini načrta in sestavu enot.

REZULTATI TEH SESTANKOV

Krajevna skupnost Radeče ima vse potrebne ekipe, ki so sposobne za reševanje ljudi in njihovih materialnih dobrin. Posamezne ekipe so zelo dobro prestale preizkušnjo, saj so pri zadnji poplavi ob dokaj skromnih materialnih sredstvih uspešno posegle na celotnem območju Radeč.

V Laškem ima krajevna skupnost sicer načrt civilne zaščite, formirane tudi nekatere ekipe, katere bi bilo treba aktivirati, to se pravi člane seznaniti z delom in nalogami, ki jih imajo pri reševanju. Prav tako imajo formirane potrebne ekipe v KS Jurklošter, Rimske Toplice, Vrh in Breze, medtem ko ostale krajevne skupnosti še svojih obveznosti niso izvršile.

Pri organizaciji civilne zaščite v krajevni skupnosti se srečujemo z določenimi problemi. Tako v podeželskih krajevnih skupnostih nimajo ljudi, ki bi lahko opravljali tehnične naloge pri organizaciji civilne zaščite, nimajo svojih prostorov — pisarne ali prostora za materialna sredstva, čestokrat tudi ni na razpolago dovolj kadra, ki bi ga lahko vključili v enote in ekipe civilne zaščite. Največji problem pa so finančne težave, ki nam ne dopuščajo, da bi enote in ekipe lahko usposobili in opremili.

In končno, če iz vsega dosedanjega izvajanja izluščimo bistvo, lahko ugotovimo, da civilna zaščita ni samo naloga, ki jo predpisujejo določeni predpisi, ampak tudi dolžnost slehernega občana v krajevni skupnosti, da pomaga soobčanu, če mu kakršnakoli nesreča preti ali pa ga je že doletela. Ta pomoč pa se najboljše odraža v organizaciji civilne zaščite in njenih enotah, ki jih bomo lahko formirali in usposobili kljub prej omenjenim problemom z še večjo angažiranostjo v krajevni skupnosti in s še tesnejšim sodelovanjem z upravnim organom za narodno obrambo.

Zavedati se moramo, da nesreča nikoli ne počiva, s čimer hočemo opozoriti tiste krajevne skupnosti, ki

(Nadaljevanje na 7. strani)

CIVILNA ZAŠČITA PRI REŠEVANJU MATERIALNIH DOBRIN IZPOD RUŠEVIN

KONČNO ASFALT...

IN KAKO SMO SE PRI TEM OBNAŠALI

Redkim asfaltiranim ulicam v Laškem se je julija lani pridružilo še 288 m Valentiničeve ceste. To je vsekakor velika pridobitev za stanovalce tega predela. Dasi se asfaltni tepih končuje takoj po zaključku strnjene naselja in zajema le 30 hiš, je nekaj pridobil tudi zgornji predel Valentiničeve ceste. V minulemu letu je bila namreč ožina pri Teršku razširjena tako, da je Valentiničeva cesta postala dovozna pot tudi za zgornje stanovalce ob tej cesti.

Pritisk in zainteresiranost občanov sta dali pobudo Krajevni skupnosti Laško, ki je sklicala vse zainteresirane občane z željo, da se izrazijo, koliko so za takšno investicijo pripravljeni tudi sami prispevati. Na tem sestanku, ki je bil v aprilu, je bilo predlagano, da naj znaša samoprispevek 1.500 dinarjev po stanovanjski hiši. To je bilo sicer sprejeto s klavzulo, da se bo socialno najbolj šibkim pri tem spregledalo. Tovariš Kreže, predsednik krajevne skupnosti je pojasnil, da v tem trenutku obstojajo tri naselja, ki želijo asfaltno ureditev cest. Med Podšmihelom in Rožnikom smo poleg svoje aktivnosti za zbiranje sredstev imeli tudi to srečo, da je asfaltiranje naše ulice zahtevalo najmanj sredstev.

Na tem sestanku izvoljeni režijski odbor se je takoj lotil akcije za zbiranje izjav o samoprispevku in kasneje tudi pobiranja denarja. Kljub še nepričtetemu delu na cesti smo naš samoprispevek že naložili na žiro račun Krajevne skupnosti Laško in ji tako izkazali tudi svoje zaupanje. Pri zbiranju sredstev nam je priskočil na pomoč kolektiv Pivovarne, ki je v ta namen prispeval 40.000 din in TIM, ki je dal 50 m³ gramoz. Obema kolektivoma se občani za izkazano pomoč iskreno zahvaljujemo.

Sirokoustne izjave nekaterih, da bodo samoprispevek plačali po dokončanju del na asfaltiranju ceste, žal, niso bile uresničene in najbrž ne bodo. Po izračunih bi bili morali zbrati samoprispevka 45.000 din. Ob upoštevanju socialnih momentov in drugih okoliščin bi bilo lahko izpadlo le največ 5.000 dinarjev. Toda temu ni bilo tako, zbrali smo le 30.500 dinarjev. Še enkrat smo pokazali svojo grdo navado: zgledovanje po sosedih in ocenjevanje, kdo lažje prispeva, kdo cesto bolj koristi, komu se le praši in ceste sploh ne uporablja itd. Da pri tem ne govorimo o popolni indiferečnosti nekaterih do takih problemov, ki baže ne smejo biti skrb občanov temveč le družbe.

Res je, da delo okrog obnove kanalizacije in samega asfaltiranja ni teklo tako, kot smo si želeli; trdimo pa lahko, da je za razmeroma visoko ceno bilo delo kvalitetno opravljeno. Predračunska vrednost za obnovo

kanalizacije in asfaltiranja, ki je znašala okrog 150.000 dinarjev, se je povzpela na 230.000 dinarjev. Vsekakor občuten porast, ki se nanaša predvsem na obnovo kanalizacije. Na to delo so imeli tudi največ pripomb sami občani. Da je bilo kanalizacijo treba obnavljati, pa smo v veliki meri bili krivi tudi sami.

Pred približno 8 leti smo cestno kanalizacijo položili sami s prostovoljnim delom, le cevi je financirala občinska skupščina. Toda delo je bilo izvršeno v skladu z vestnostjo posameznikov. Bila nam je edina skrb, da so bile cevi le v zemlji; kakšen je bil padec, takrat ni bilo važno. Če je imel pred hišo rešetko sosed, sem jo hotel imeti tudi jaz. Tudi pri čiščenju in zabijanju jaskov z gramozom in ostalo navlako smo se zgledovali drug na drugega; in tako je bila kanalizacija končno zabita in nesigurina, da bi nanjo položili asfalt.

Ko pa smo sedaj gledali, s kakšno delovno vneto to kanalizacijo polagajo delavci Cestnega podjetja Celje, pa nas je upravičeno skrbelo, kakšna je to storilnost, kdo bo to plačal, itd. S takimi in podobnimi vprašanji smo prihajali na krajevo skupnost celo tisti, ki nam je najmanj za delo. Saj se med sabo dobro poznamo!

Ce pa smo pri tem bili trdno odločeni biti v bodoče sami vedno boljši kot omenjena skupina, je bilo pa tudi to koristno. Na sestanku smo sicer trdili, da smo svoj samoprispevek pripravljene popleniti tudi s prostovoljnim delom, toda tega nismo kazali s prevelikim navdušenjem.

Bodi že kakorkoli, kljub vsem napakam, težavam in spodrsiljajem je zopet rešen en majhen problem, katerega rešitev je zadovoljila ozek

krog občanov. Vsekakor pa moramo biti toliko pošteni in priznati, da je bila naša zainteresiranost za rešitev tega problema podprta tudi z znatnimi družbenimi sredstvi in prizadevnostjo vodstva krajevne skupnosti. Zato predsednik tovariš Kreže in tajnik tovariš Zdovec, ki sta bila deležna grobih obtožb tudi z naše strani, tega nista zaslужila. Da ima spodnji del Valentiničeve ceste asfaltno prevleko, se moramo občani tudi njima zahvaliti. Brez dvoma pa krajevna skupnost potrebuje pomoč in iniciativo s strani občanov, da bo tudi uspešna.

Prepričan sem, da smo vsi občani veseli in hvaležni te pridobitve, da nam ni žal svojih prispevkov in da bodo svoje obveze izpolnili še vsi tisti, ki tega do sedaj niso storili. Skupščina občine pa nam bo vsem za nagrado izposlovala odstranitev Vivodove zapuščine, ki je že leta in leta kamen spotike celo v Laškem.

AVGUST PINTER

CIVILNA ZAŠČITA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

(Nadaljevanje s 6. strani)

se dosedaj niso odzvale, niti kakorkoli izvršile svojih nalog, da čim prej najdejo čas in pot k realizaciji že nekajkrat postavljenim nalogam, kajti v nasprotnem primeru se bomo morali poslužiti pravnih sredstev in uvesti postopek o prekršku za vodilne osebe, čeprav je to zadnja in zelo težka poteza. Upamo, da se nam tega ne bo treba posluževati ter, da bomo v prvi polovici letošnjega leta vse naloge do kraja izpeljali.

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKE POSTAJE LAŠKO

ZA ČAS OD 16. 1. DO 15. 2. 1974

1974	Zivinozdravnik	Telefonska številka
19. 1.—21. 1.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(Kličite LM Radeče)
26. 1.—28. 1.	Dipl. vet. Železnik Egon, Laško,	Strmca 6
2. 2.—4. 2.	Dipl. vet. Kolman Jakob, Laško,	Rimska c. 6 73-979
9. 2.—11. 2.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(Kličite LM Radeče)

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj tretjega dne.

Dežurni veterinar opravlja umetno osemenje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

MLADI Z VRHA NAD LAŠKIM BODO POPRIJELI

Na pobudo mladine in krajevne organizacije SZDL Vrh nad Laškim je bil v nedeljo, 9. decembra, ustanovni sestanek aktiva ZMS Vrh nad Laškim. Mladi so ustanovili svoj aktiv zaradi želje po organizirani kulturni, športni in drugi dejavnosti, spoznavajo pa tudi probleme širše in ožje družbene skupnosti, v kateri živijo. 35 udeležencev ustanovnega sestanka, kar ni majhna številka glede na velikost te krajevne skupnosti, je jasen dokaz, da aktiv ni nastal zgolj slučajno.

Na sestanku, kjer so izvolili svoje predsedstvo, za predsednika pa izbrali tovariša BREČKA FRANCA, delavca v Aeru, so mnogo razpravljali o športu, kulturi, zabavi in ne nazadnje tudi o izgradnji ceste. For-

mirali so dramsko skupino; ta se bo vključila v tekmovanje dramskih skupin v občini, ki ga bo skupaj s kulturno skupnostjo organizirala občinska konferenca ZMS Laško.

Svojo pozornost so posvetili tudi problemu organiziranja in delovanja mladih, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Dogovorili so se, da bodo ustanovili aktiv mladih združnikov, ki bo v tesni povezavi s Kmetijsko zadrugo Laško in njeno pospeševalno službo skrbel za organizirano zadovoljevanje interesov mladih kmečkih proizvajalcev. Povezali se bodo s podobnim aktivom, ki ga bodo ustanovili mladinci v Jurkloštru in skupno z njim organizirali obisk v enem izmed sodobno urejenih kmetijskih kombinatov, kjer se bodo ne samo seznanili s sodobnim načinom kmetovanja, ampak tudi izmenjali izkušnje s tamkajšnjim aktivom mladih združnikov.

Izrazili so željo, da bi obiskali KK Hmezd. Njihovo delo pa se ne bo omejilo le na to, organizirali bodo tudi razna tekmovanja kot je spretnostno tekmovanje v košnji. Pred-

vsem pa se želijo seznaniti s sodobnim načinom kmetovanja in vplivati na hitrejše reševanje problemov kmetijstva. Upajo, da bo del sredstev za njihovo dejavnost prispevala tudi kmetijska zadruga.

Aktiv mladih združnikov, ki ga bo vodil učenec 2. letnika Kmetijske šole v Sentjurju, ZDENKO LAPORNIK, bo tako sestavni del mladinskega aktiva Vrh nad Laškim in bo predstavljal del njegove aktivnosti.

Mladi z Vrha bodo organizirali tudi smučarsko tekmovanje, do spomladi uredili improvizirano igrišče za košarko in mali nogomet, organizirali predavanja o vlogi in nalogi občana pri razvijanju koncepta o SLO, o lepoti naših planin, sodelovali pa bodo tudi na spominskih pohodih, organizirali orientacijska tekmovanja in proslave ter na ta način prispevali svoj delež k obujanju, razvijanju in negovanju tradicij NOB.

Mladi z Vrha nad Laškim so si torej zadali številne naloge, ki jih bodo s svojo prizadevnostjo in voljo nedvomno rešili.

PAVČNIK BOŽENA

SREČANJE NA ŠMOHORJU

Mladi pohodniki iz laške občine, ki so na številnih dosedanjih pohodih obujali podobo naše polpreteklosti in spletali med seboj trajne vezi prijateljstva, so se konec oktobra na Šmohorju srečali z nekdanjimi borci ter komandantom in komisarjem partizanskih enot občine Laško.

Mladi so bili kot vedno razigrani, polni toplega prebujanja, vendar je bilo v njih, zaradi napete situacije na Bližnjem vzhodu, prisotno tudi grenko spoznanje, da vojna ni nekaj davno končanega, temveč je vedno znova na preži. To spoznanje jih je še tesneje povezovalo v odločnosti, da bo njihov boj, boj za mir. BOŽENA PAVČNIK

GRADNJA VRTCA V LAŠKEM JE STEKLA

Po nekajmesečnih pripravah so dela za izgradnjo vrtca vendarle pričela. Temeljna skupnost otroškega varstva je sicer začetek del programirala že spomladi 1973, vendar so se ta zaradi neprimerne lokacije pričela z večmesečno zamudo. Vzrokov je več, najbolj viden so bila regulacijska dela hudourniškega potoka Žikovice ter celotna prestavitve omrežnega sistema visoke in nizke napetosti ter javne razsvetljave.

Predvidena otvoritev vrtca, ki naj bi bila 8. marca 1974, bo zaradi vseh teh zadržkov odpadla, otvoritev bo bržčas z novim šolskim letom 1974/75. Izvajalec investicije SGP Hrastnik je pričel z deli z vso resnostjo; predvidene niso prekinitev v zimskem času, razen v primeru večje zmrzali ali prevelike snežne odeje.

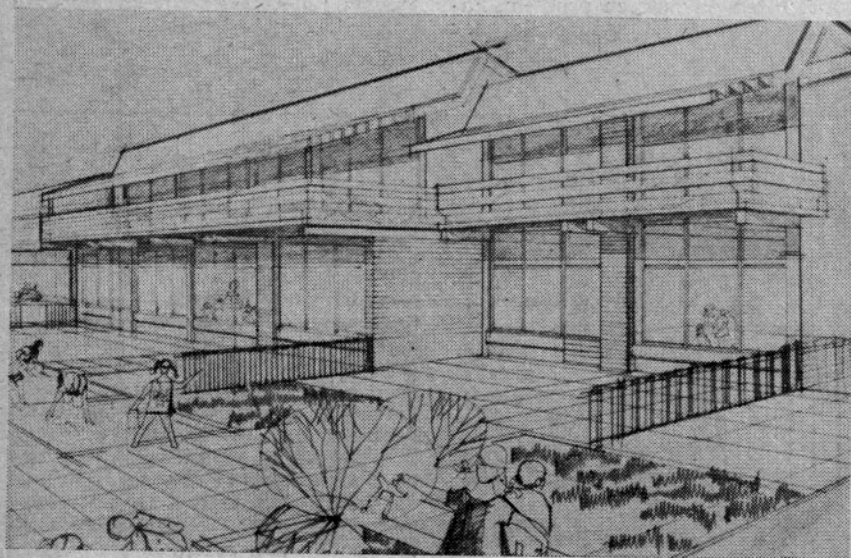
Gradnja vrtca je fazna. Ob prvi otvoritvi bo urejenih šest učilnic z ustreznimi sanitarijami in kuhinjo, dočim so prostori otroških jaslji za dojenčke predvideni pri II. fazi gradnje, pravitako tudi telovadni prostori za predšolsko mladino.

Vzporedno s pričetkom del je potekala akcija tudi pri zbiranju sredstev za opremo prostorov vrtca. Delovne organizacije so s polnim razumevanjem prisluhnile prošnjam in odobrile namenska sredstva za opremo:

	dinarjev
Pivovarna Laško	210.000
Volna Laško	15.000
Zdravilišče Laško	11.500
TIM Laško	10.000
SAVINJA Laško	5.000

BOR Laško — izdelava določenih elementov po naročilu.

Temeljna skupnost otroškega varstva se za odobrena sredstva vsem navedenim kolektivom najtopleje zahvaljuje ter zagotavlja, da bo kolektiv vrtca solidno in strokovno opravljal vzgojno varstveno dejavnost za vse v novem vrtcu vključene malčke.

TAKŠEN BO ZUNANJI IZGLED NOVEGA OTROŠKEGA VRTCA, KI SO GA NEDAVNO ZAČELI GRADITI V LAŠKEM

800 LET JURKLOŠTRA (25)

Seveda je bilo treba za jezuite najti sredstva za preživetje, saj kot novoustanovljeni red niso imeli zemljiške posesti. Po zamisli nadvojvode Karla naj bi žički samostan in Jurklošter dajala sredstva za jezuite in njihovo šolstvo. Jezuiti so se naselili v Gradcu leta 1573 in že tega leta je nadvojvoda odredil, naj se kartuzijanske knjige iz žičkega samostana posodijo jezuitom. Verjetno so tedaj tudi jurkloštrske knjige napolnile novoustanovljeno jezuitsko knjižnico in tako koristile jezuitskim šolam, saj v Jurkloštru ni bilo več menihov, ki bi jih uporabljali.

Kartuzijani iz drugih samostanov so tedaj spoznali nevarnost, da bi nadvojvoda Karl prepustil žički kloster in Jurklošter z vsemi posestvi (ne samo njihove knjige) jezuitom. Poslali so redovnega vizitatorja (inšpektorja) Jurija Zentgraffa leta 1575 naravnost v Rim, da bi se pogodil s kardinalom Delfinom glede izročitve obeh samostanov, toda kardinal je zahteval za odkupnino preveliko vsoto denarja, ki je kartuzijani niso mogli plačati. Zentgraff se je vračal iz Rima praznih rok in je na poti domov v Benetkah umrl.

Nadvojvoda Karl je spoznal, da kardinal Delfin ni izpolnil pogojev, pod katerimi mu je izročil v užitek žički samostan in Jurklošter, zato je v oba samostana poslal svoje komisarje, ki naj bi pregledali dejansko stanje. 7. marca 1577 je prijahalo v Jurklošter 10 jezdecev, med njimi ljubljanski škof Glušič in ljubljanski stolni dekan Radlič, ki so v nadvojvodovem imenu pregledali samostan. V Jurkloštru so našli enega frančiškana in enega svetnega duhovnika, ki sta opravljala bogoslužje, en svetni duhovnik pa je pred kratkim umrl. Komisarji so svoje ugotovitve sporočili nadvojvodi, ki pa je že tako sam vedel, da kardinal Delfin ni obnovil kartuzijanskega življenja in da v samostanu ni nobene šole več. Nadvojvoda je sam v svojem pismu pisal komisarjem, da Delfinovi valpti močno stiskajo »uboge podložnike«.

Kartuzijani so po tej vizitaciji spet začeli akcijo za vrnitev obeh samostanov. Obrnili so se najprej na nadvojvoda Karla, ki jim je raztolmačil, da je samostan izročil kardinalu Delfinu v užitek kot znak priznanja za usluge, ki jih je izkazoval Habsburškemu dvoru kot papeški nuncij (poslanik) na Dunaju. Zato naj se kartuzijani pogodijo s kardinalom samim. Kartuzijani so nato sklenili pogodbo z upraviteljem obeh samostanov, Otolinom pl. Scazuola, da bo izplačal kardinalu zahtevano vsoto za vrnitev obeh samostanov, kartuzijani pa dajo kot protivrednost Otolinu za 10 let užitek Jurkloštra (in še treh vasi okoli Konjic),

v Jurkloštru pa mora Otolin vzdrževati dva slovenska duhovnika; prav tako mora Otolin v tem času plačevati vse davke, po preteku 10 let pa mora Jurklošter (in vse ostale vasi pri Konjicah) vrniti kartuzijanom. Otolin je res v Rimu s svojim denarjem dosegel, da se je kardinal Delfin odpovedal užitku žičkega samostana in Jurkloštra. 1. decembra 1579 so kartuzijani dobili spet v posest žički samostan, Jurklošter pa je dobil Otolin v užitek za 10 let. Otolin je oddal Jurklošter naprej v najem Inocencu Mosconu, nečaku Janeza Krstnika Valvasorja, ki je v imenu svojega strica upravljal laško gospostvo.

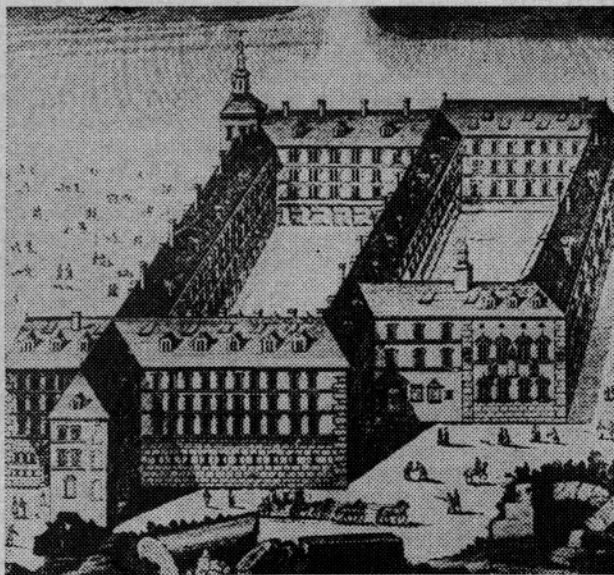
Kartuzijani so se torej spet naselili v žičkem samostanu in so čakali, da se bodo 1589 naselili tudi v Jurkloštru, toda nadvojvoda je odločil drugače. Jezuiti so v prvih letih bivanja v Gradcu uživali papeško podporo za svoje šolstvo. Papež Gregor XIII. jim je namreč naklonil po 1200 skudov

postavil za upravitelja obeh samostanov Jurija Freiseysena, opata cistercijskega samostana Rein (Reun) pri Gradcu, ki naj bi v dveh letih uredil gospodarstvo obeh samostanov.

V Jurkloštru je opat nadaljeval svetnega duhovnika za cerkvena opravila. Po dveh letih opat ni plačal nobenih davkov, ker se je skliceval na to, da še Otolin in njegov najemnik Inocenc Moškon nista plačevala zaostalih davkov, Otolin pa je zahteval od opata povrnitev stroškov za plačila, ki jih je opravil leta 1572, šele nato bo plačal zaostale davke. Začeli so se prepiri in tožarjenje, tako da je opat 1591 odstopil kot upravitelj. Jurklošter ni bil dolžan samo na davkih, dolgoval je tudi prispevke za štipendije in še druge dolgove, tako da je bil tega leta Jurklošter že zarubljen.

Nadvojvoda Karl je leta 1590 umrl in namesto mladoletnega nadvojvoda Ferdinanda je zavladal nadvojvoda Ernst, ki je leta 1591 izročil Jurklošter

UNIVERZA
V GRADCU, KI SO
JO OB KONCU 16.
STOLETJA
USTANOVILI
JEZUITI. IZ
DOHODKOV
JURKLOŠTRA SO
DO 1773
IZPLAČEVALI
ŠTIPENDIJE
STUDENTOM
IN PODORO
UNIVERZI

(italijanskih tolarjev) letno kot štipendije za 24 študentov (po 50 skudov za vsakega) iz papeške blagajne.

Po smrti Gregorja XIII. 1585 pa njegov naslednik Sikst V. ni hotel tega več izplačevati iz papeške blagajne, pač pa je to obveznost hotel naložiti ljubljanskemu škofu in mu za protivrednost prepustiti užitek Jurkloštra in žičkega samostana. Tedanji ljubljanski škof Tavčar ni mogel sprejeti te obveznosti (Jurklošter je do 1589 imel v užitku Scazuola), zato so naložili leta 1586 Jurkloštru, da plačuje letno 200 goldinarjev graškim jezuitom za štipendije (ostalih 1000 so najbrž iz žičkega samostana). Ko je Otolin poteklo 10 let, je nadvojvoda Karl

(in žički samostan) v popolno last graškim jezuitom s pogojem, da uporablja iz samostanskih dohodkov 2000 goldinarjev za štipendije, presežek pa za vzdrževanje kolegija in akademije. Kartuzijani so sedaj posredovali na najvišjih mestih. Vrhovni kartuzijanski predstojnik Hieronim Marchand je imenoval kartuzijanskega priorja Frančiška de Quintana iz samostana Paular v pokrajini Kastiliji v Španiji za posebnega pooblaščenca, ki je dobil tudi pooblastila izrednega poslanika španskega kralja, da bi kot diplomat dosegel vrnitev obeh samostanov pri papežu, pri cesarju in pri nadvojvodih v Gradcu.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

Leta so tekla neslišno kot ohlapne sence, ki pridejo in izginejo v mraku. Čas pa je spreminjal kraje, ljudi in delo.

Rudniške halde se vzpenjajo, da se širjave dvigajo v gola pobočja, na katerih je blede grmičevje na vrhu sivo in umazano od prahu jalovine, ki ga veter raznaša po zraku. Odrevenel, z odsekanimi vejami stoji star hrast ob robu halde in gineva v enoličju od osamljenosti.

Kje so časi, ko so nanj plezali fantiči iz rudarske kolonije in preizkušali svojo hrabrost, še za eno vejo višje, da je mladi junak zavpil: »Ali me vidite!«

Nad nekim podrtim brunom štrli sivočrna zavorna klada, kot bi hotela glasno dokazovati, da je tu nekoč teklo razgibano življenje, ki je dolga desetletja drselo globoko izpod zemlje in se končno razletelo v tem črnem prahu jalovine. S časom so postale premogovne plasti revne in se

si, obdane s poljem, ki ga je namakala zelena reka. Mnogi so odšli v bližnji večji rudnik, kjer so odpirali nova premogovna polja in tam v boljših, tehniziranih pogojih spet nadaljevali svoje rudarsko delo, ki se jim je vsesalo v kri. Mladina se je večinoma zaposlila v tovarnah, kjer je delo lažje in manj nevarno.

V novi boleči tišini kraja so ostali upokojenci, katerim so se pridružili še drugi, ki jih je sprememba dohitelesa ob skorajšnji izpolnitvi delovne dobe. Noge so se jim šibile od utrujenosti, ko so izčrpani, kašljajoč hodili mimo tistih, zaprtih vhodov nekdanjih obratnih delavnic in pisarn.

Četudi to ni bila »jama« in so rudarji-kopači po tradiciji vedno tiho omalovaževali vsa dela nad zemljo in je biti »knap« pomenilo delati le pod zemljo, so ob tihoti, ki jih je sedaj objemala, v sebi čutili, da je vse to skupaj bilo »rudnik«.

Stari rudar Hrastnik je potem vsak

»Vem, dedek, hud si bil, ko sem odšel tja gor«. Trdno je stisnil ustnice in segel v žep plašča, kjer je imel za starega očeta darilo — izrezljano pipo. Ob pogledu na starca mu je roka omahnila in pipa je ostala v žepu. Ob njegovem pogledu si ne bi upal podariti mu jo za nič na svetu.

»Vidiš, vrnil sem se in vsaka slaba stvar ima tudi svojo dobro stran«.

Stal je še vedno ob mizi, četudi se je stari Hrastnik, premikajoč dotrajan škripajoči stol, že usedel. Fant se je z lahkim potegljaji dotikal las in se stresel v neugodju ob predirljivih starčevih očeh. Vdihnil je zrak in ta trenutna tišina je bila zanj nezizmerno težka.

»Delal sem, pridno sem delal,« je trdno ponovil, »in vendar sem povsod čutil, da sem tam zanje le tujec, četudi koristen tujec. In potem me je prijel domotožje in nisem več zdržal.«

Utihi se je in premišljeval, kaj člo-

PAVLA ROVAN:

V R N I T E V

je vrednost premoga podredila novim tokovom in oblikam tehnike; trda goriva so nadomestila tekoča, plinovodi so se raztegnili po zemlji in razvojna smer je sčasoma omrtvičila delo v rudniku. V dolini je zrastle tovarna, ki se je sončila v belini obzorja in polagoma dajala nekdanjim rudarjem kruh, prisluzen z manjšo trdoto ob svetlobi dneva. Nekateri rudarji so odšli za kruhom v tujino. Med njimi tudi Hrastnikov vnuk.

Razšli so se na vse strani, še tisti, ki jim je misel še brodila v času pred četrstoletjem, ko je ta tuja sila odločala na naši zemlji o življenju in smrti, so utihnili in iskali vsak svojo oporo in pot v resničnosti vsakdana, kruh je pač kruh...

Prenekateri šihitni jopič je ostal obešen na vratih zbiralnice. Jamske svetilke so osamljene, oštevilčene, vsaka s svojo tiho pripovedjo kopača, katerega je desetletja spremljala na delu, čakale v lamparni na druge pridne roke, za nova delovišča v Šaleški dolini.

Tako je prišlo prirodno, brez krivde kogarkoli. Stari Hrastnik pa je požrl slino in čimprej opravil to tiho slovo, kajti čutil je v sebi težko utrujenost. Rudnik se izčrpa tako kot človek, je dejal in gledal predse. Obšlo ga je spoznanje, da se to ne da spremeniti.

Potem je pod Gozdnikom vsenakrog zavladal mir, v katerem je izginevalo okolje. Le rudniška jama je svoje počasno umiranje še prikazovala z novimi pogrezninami na pobočjih in podirala skromne rudarske hišice z razpokami v stenah, kot bi se s poslednjim krčem poslavljala.

Zato so se številne rudarske družine preselile drugam, v bližnje va-

dan zakoračil čez ozki, ogoleli most, ki sta ga držali dve železni gredi. Mrzlo je pihalo in mrazilo ga je do nog. Šel je ob živi meji mimo starega poslopja po cesti in pogledal proti haldam. Zapuščeno so se zarinili vanje poslednji hunti in na pol preobrnjeni, razžrti od rje čakali na odpad. Vse pred njim je bilo zavito v sivino brez dna. Nekako je razločil tla samo tam, kjer je stal. Vsa pokrajina se je pogrezala v spominih, ko je končno stopil s počasnim korakom nazaj po poti do hiše, četudi je prej nameraval do starega, zaprtega jaška.

Ni čutil da dežuje in mu debele kaplje padajo na sivo glavo: in za vrat. Ves premočen je hrupno odprl dveri. Po ženini smrti je sameval v hiši, ki je bila desetletja skupen dom rudarjev Hrastnikov. Odhajali so drug za drugim in slednji tedaj, ko je utihnila »jama«. Nihče od otrok ga ni mogel od tu zvabiti k sebi. Ko so zaprli tudi kantino, si je stari Hrastnik mnogokrat kuhal sam. V daljino gostilno mu je bilo od rok, četudi bi si to lahko privoščil.

Nikoli ni zaklenil vrat in ko je zadihan stopil v kuhinjo, je presenečen zrl na mladega fanta, ki je vstal izza mize in mu prožil roko. Bil je vnuk, ki je pred časom poln mladostnih želja po novem in neznanim svetu odšel na delo v tujino.

»A kaj je počel ta čas?« je vprašujoče segel v ponujeno roko ded Hrastnik.

»Vse sem delal, trdo sem delal, zaslužil in le malo prihranil...«, je odmevalo v notranjosti vnuka.

»Mnogokrat mi je omagala v težkem delu mlada roka«, je silila trpka misel na dan.

veku lahko povedo stvari v tujini. V začetku zijaš v vse novo kot v bleščeč raj, potem pa vsak dan bolj in bolj občutiš hlad, ki te obdaja, te vključuje in stiska v obroč. Ta se vrti s teboj, dokler se nenadoma ne pretrga, in tedaj te stisne. Srečen si, če takrat še začutiš v sebi skrite tire nezrečenih misli, ki vodijo domov, v rodni kraj.

»In zdaj sem tu!« je glasno zaključil svojo grenko misel.

Res je, nikjer ne izgineš s površja tako naglo kot v tujini — je v mislih krožil z očmi po mizi stari oče in počasi vzel iz omare kruh in mleko.

»Je!« je ponudil vnuku. »V loncu so v masti klobase, vzemi, le jej, saj si mlad!« Pazljivo je zrl vanj in se rahlo nasmehnil. Sedela sta pri mizi in jedla. Nista govorila in ta mir je prekinil ded.

»Tu so rudnik sedaj popolnoma opustili«. To je povedal počasi, kot bi poslušal glas svojih besedi.

Zunaj je še vedno deževalo. Jesen pritiska na človeka, čutil je tesnobo in svojo zapuščeno. Sklonjen nad mizo se je naglo vzravnil in ob stranicah javorove police drgnil z roko razpoko. Njegove oči so bile videti zbegane. Požvečil je kosček kruha in spil požirek mleka. Čez nekaj trenutkov pa je glasno nadaljeval:

»Velike stvari odpirajo zgoraj, v Šaleški ... Tja pojdem za dan ali dva, da spet vidim napolnjene hunte in slišim separacijo. Slišim jo, vsak dan jo slišim in ta pesem mi poje v ušesih, četudi naša tu stoji. Nikoli več ne bo pela«. Prestavil je skodelico z mlekom in hlastno izpil. Že nekaj dni ga je bolelo v zaprašenih pljučih.

(Nadaljevanje na 11. strani)

»BOR« v novih prostorih

Resničen demokratičen sistem delavskega in družbenega upravljanja ter družbena zavest, odgovornost in trdna volja so kriteriji, ki so kolektiv »BOR« pripeljali do jutri boljšega kruha.

S tako odločnostjo se je kolektiv »BOR« odločil v novembru 1972, ko je predsednik delavskega sveta tov. Skorja zasadil prvo lopato za izgradnjo nove tovarne.

Nenehno širjenje naše prodajne mreže, ki obsega kraje od Đevdelije do Sentilja, skratka po vsej Jugoslaviji in interes širokega kroga potrošnikov za naše kvalitetne, estetsko oblikovane izdelke je dajalo impulz za čim prejšnjo izgradnjo nove tovarne.

Zaradi take afirmacije naših izdelkov pri potrošnikih ni problemov s prodajo. Novi prostori ter del novih strojev so usklajeni za sodobno tehnološko organizacijo proizvodnje. Z novo tehnologijo, s katero se naš kolektiv seznaja po raznih tečajih, šolah itd., ter z modernizacijo strojnega parka bomo v novih prostorih napravili precejšen skok v realizaciji plana za leto 1974.

Za leto 1974 je planirano celotnega dohodka v vrednosti 34.000.000 dinarjev, poprečni osebni dohodek pa bo znašal 2.350 dinarjev.

S to novogradnjo in modernizacijo proizvodnega procesa se pričena prva prelomnica v življenju in delu kolektiva »BOR«.

Nič več zaostalosti za drugimi. Z enotnostjo kolektiva bomo krepko zakorakali naprej. Kolektiv že od maja lani razpravlja tudi o bodočih

nalogah, t.j. o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ter nasploh o oblikah samoupravnega urejanja, saj je subjekt odločanja edino le delavec v združenem delu. V tem subjektu se združujeta funkcija dela in upravljanja. Samoupravljanje mora preraščati v množičen in resničen demokratičen sistem delavskega in družbenega upravljanja; to je šola družbene zavesti in odgovornosti, ki se odraža tudi v našem kolektivu.

Samoupravljanje je po sebi materialna moč socialističnega samoupravnega razvoja. Okrepila se je zavest delavcev o lastnih možnostih

za hitrejši materialni in družbeni napredek, ki se kaže na obzorju kot kdaj koli.

Tudi »BOR« se namerava združiti in to s trgovskim podjetjem »Lesnica« Ljubljana. To bo velika, močna grupacija lesnih podjetij »BOR« Laško, ter OZD Deblo Nova Gorica, Novoles Novo mesto, Marles Maribor, Javor Pivka in Stol Kamnik.

Če bo prišlo do tega sodelovanja, bo to zagotavljalo stalno rast podjetja in življenjske ravni ter popolne socialne varnosti.

JOŽE KOPAČ

direktor

Lesne industrije »BOR«

PREJELI SMO:

ODLOČEN PROTEST STANOVALCEV Z OTOKA

Stanovalci blokov Rimske ceste 2-c, 2-b in 4-a Laško ne soglašamo z gradnjo privatnih niti družbenih garaž na Otoku na občinskem zemljišču med bloki Rimska cesta 2-c, 2-b in 4-a Laško.

Mislimo, da je prostor med bloki nujno potreben življenjski prostor za stanovalce, posebno pa za njihove otroke, ki so že tako ogroženi z ene strani od železnice, z druge strani pa od garaž in ceste. Zaradi tega imamo zrak popolnoma onesnažen z izpušnimi plini, kar pa bi z gradnjo dodatnih garaž še poslabšali.

Poleg tega ta prostor nujno potrebujemo za dovoz premoga in drugega

goriva, ozimnice ter za selitev in ostale prevozne potrebe.

Menimo, da je glede zgoraj navedenega naša pritožba utemeljena in da je po normativih, ki določajo življenjski prostor posameznika že obstoječi prostor premajhen.

Glede navedenega apeliramo, da se naša pritožba ugodno reši v dobro stanovalcev na Otoku, posebno pa še naših malčkov.

Stanovalci blokov
Rimska cesta 2-c, 2-b in
4-a Laško s podpisi 42
podpisnikov

POJASNILO UREDNIŠTVA

S tem, ko smo objavili pritožbo prizadetih stanovalcev naselja OTOK, ne mislimo zadeve razpihovati, še manj pa razburjati duhov okrog tega vprašanja. Pritožbo smo objavili predvsem zato, ker so podpisniki eden izvod naslovili tudi uredništvu našega glasila ter s tem bržčas hoteli poudariti, naj bi občinsko glasilo bilo tudi v tej njihovi zadevi JAVNA TRIBUNA naših občanov.

Njihovi želji smo zato ustregli, ker menimo, da je prav, če je s problemom, ki je nastal v Krajevni skupnosti Laško, seznanjen širši krog njenih občanov, ki naj o tem razpravljajo in povedo svoje mnenje o primernosti takšnih in podobnih gradenj s podobno lokacijo.

Ko smo se na oddelku za gospodarstvo in finance občine Laško o tem pozanimali, smo zvedeli, da je upravni organ v zvezi s tem že pripravil odločbo, s katero je svojo prvotno odločbo o lokacijskem in gradbenem dovoljenju za gradnjo garaž izrekel za nično, ker je naknadno ugotovil:

— da ni podana zakonita osnova za skupni interes graditeljev in

— da prosilci za gradnjo garaž (Avtomoto društvo Laško, Vrabec Stanko in Skoberne Daniel, oba iz Laškega, Rimska cesta 26 oziroma 8) niso upravičeni razpolagati z zemljiščem na podlagi najemne pogodbe s KS Laško.

S takšno odločitvijo upravnega organa o ničnosti prvotne odločbe je zadeva prešla v mirovanje vse dotlej, dokler ne bi bil sprožen nov postopek za lokacijsko in gradbeno dovoljenje proti predložitvi ustrezne dokumentacije.

VRNITEV

(Nadaljevanje z 10. strani)

Vnuk se je nemirno premikal na stolu. Zapoznala velika muha se je vedno znova trudila, da bi vsa omotična od mraza vendar ležla po šipi. Fant jo je ujel in nekako odsotno vrget na tla in pohodil. Tedaj se je obrnil in pogledal v utrujeni obraz svojega deda.

»Takrat pojdem z vami. Tam bom delal v jami. Tako sem se odločil,« je dejal vnuk in potegnil dolge, močne roke k sebi.

Starec je dolgo zrl v jasne oči svojega najljubšega vnuka, vstal in ga objel. Njegov od visoke starosti izsušeni obraz je obsijala rdečica in smehljajoč ga je spet izpustil iz objema. Tedaj mu je zablestelo oko in zatrepetala roka.

Priklical si je v spomin vse obraze domačih in vseh, ki so našli stik s tistim, kar je vedno znova vstajalo v

njem, z »jamo«, z njenimi številnimi rovi in jaški in globokim tovarištvom, ki vlada v njej.

Počasi je vzel iz omare steklenico vina in nalil kozarca do roba: sebi in vnuku. Trčila je starost in mladost s težkim, a častnim delom v rudarski »srečno!«

Tedaj je starec ob svojem kozarcu opazil izrezljano novo pipo in vnuku rekel: »Hvala!«

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI

POROKE

LAŠKO

— **PLAHUTA** Ivan, delavec, Paneče in **PULKO** Jožefa, poljedelka, Zetale pri Ptuj;

— **LAPORNIK** Marjan, delavec, Male Grahovše in **NAPRET** Jožefa, kuharica, Rečica;

— **TERGLAV** Jožef, kmet, Pongrac in **SELIČ** Zofija, poljedelka, Rečica;

— **SELIČ** Martin, rudar in **PODBEVSEK** Terezija, poljedelka, oba iz Rečice;

— **ZELEZNIK** Franc, delavec, Olešče in **PAJEK** Slavica, poljedelka, Breze nad Laškim;

— **PODBREZNIK** Martin, upokojenec, Gaberno in **MATEK** Marija, upokojenka, Turje;

— **KOLMAN** Friderik, železničar, Sevnica in **OJSTERSEK** Stefaniya, delavka, Rifengozd;

— **KOLMAN** Friderik, železničar, Stržišče pri Sevnici in **OJSTERSEK** Frančiška, delavka, Rifengozd 5;

— **GORIŠEK** Milan, lesni strugar, Lokavec 18 in **POZIN** Jerica, delavka, Strensko 3;

— **KRAJNC** Rudolf, zidar, Lokavec 16 in **HRASTNIK** Ivanka, delavka, Paneče 37/b;

— **PAVČNIK** Radovan, ključavničar, Belovo in **DEBELAK** Milena, ekonomski tehnik, Govce 2;

— **PETELINEK** Rudolf, avtomehaničar, Cankarjeva 6, Celje in **VIŠNER** Jelka, frizerka, Laško, Titova ulica 26;

— **CENTRIH** Janez, pleskar, Trobni dol 9 in **VODIŠEK** Marica, delavka, Tevče 1/a;

— **JOŠT** Danijel, delavec, Trobni dol in **RAJH** Vida, tkalka, Tevče 23;

— **HROVAT** Viktor, kuhar, Ojstro 2 in **SKORJA** Stanislava, krojačica, Ojstro 2;

— **KNEZ** Jožef, kmet, Vrh nad Laškim 19 in **GRACNER** Darinka, poljedelka, Trobni dol 44;

— **SEME** Branko, strojni ključavničar, Laško in **OJSTERSEK** Zdenka, delavka, Laško, Valentinčeva 31;

RADEČE:

— **KNEZ** Danijel, delavec, Dole pri Litiji in **NOVAK** Marija, delavka, Zagrad 26., p. Radeče.

— **SPAN** Miroslav, komercialist, Planina pri Sevnici in **KLENOVSEK** Sonja, ekonomski tehnik, Sevnica;

— **KOSEM** Frančišek, kmet, Počakovo 3 in **HOČEVAR** Marija, gospodinja, Počakovo 18;

— **LINDIČ** Jože, delavec, Zagrad 15 in **ZAVRŠNIK** Sonja, delavka, Zagrad 14.

SMRTI

JURKLOSTER

— **GRACNER** FRANC, (59), upokojenec, Blatni vrh 31;

— **KAJTNA** Amalija, (74), upokojenka, Paneče 4;

— **OCVIRK** Marija (81), gospodinja, Lahov graben 21;

LAŠKO

— **ULRYCH** Ana, (54), gospodinja, Debro 12;

— **ŠANC** Marija (79), gospodinja, Doblatina;

— **KOLSEK** Neža, (79), kmetica, Reka 19;

— **BELEJ** Franc, (otrok), Brstnik 4;

— **BARTOL** Frančiška, (69), gospodinja, Marija Gradec 22;

— **JAGRIČ** Hilda, (37), delavka, Laško, Zdraviliška 1;

— **RATEJ** Franc, (69), upokojenec, Laško, Kidričeva 8;

— **ZUPANC** Stefaniya, (46), gospodinja, Jagoče 11;

— **URATNIK** Ludvik, (74), upokojenec, Rečica 111;

— **HRASTNIK** Marija, (64), gospodinja, Laško, Cesta na Svetino;

— **BELEJ** Ivan, (69), preužitkar, Rifengozd 11;

— **KNEZ** Franc, (79), preužitkar, Velike Grahovše 30;

— **VRECKO** Amalija, (78), gospodinja, Marija Gradec 37;

— **ŠON** Barbara, (80), gospodinja, Brstnik 5;

— **CVERLE** Neža, (73), gospodinja, Vrh nad Laškim 26;

— **PLANKO** Jože, (73), preužitkar, Velike Grahovše 7;

— **FAJDIGA** Marija, (21), delavka, Troinov hrib 6;

— **ZDOVC** Marija, (70), gospodinja, Troinov hrib 27;

— **MEDVED** Marija, (86), gospodinja, Radoblje 6;

— **DEŽELAK** Ana, (88), gospodinja, Velike Grahovše 1;

— **ZORKO** Adam, (22), kmet, Belovo 11;

RADEČE

— **SOTLAR** Alojzija, (68), kmetica, Log pri Vrhovem 4;

— **HALLER** Otmar, (67), upokojenec, Zidani most 10;

— **CETIN** Anton, (53), upokojenec, Njivice 52;

— **SMIT** Jože, (63), upokojenec, Stari dvor 13;

— **ŠIKOVEC** Neža, (73), kmetovalka, Stari dvor 17;

RIMSKKE TOPLICE

— **HORJAK** Marija (69), gospodinja iz Rinskih Toplic št. 4.

— **CVEK** Stanislav, (43), upokojenec, Povčeno;

— **KLEPEJ** Valentin, (58), upokojenec, Smarjeta;

— **SENICA** Frančiška, (81), upokojenka, Ogeče;

Dopisujte v

naše delo

TUDI VAŠ PRISPEVEK, ČE
GA BOSTE NAPISALI ZA
»NAŠE DELO«, BO POPE-
STRIL NJEGOVO VSEBINO

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA ČAS OD 1. 2. DO 28. 2. 1974

DEŽURNI ZDRAVNIK

V FEBRUARJU

BABURAK-GRAKALIČ
dr. Vesna

5., 8., 9., 10., 12., 19., 26.,

DOLANC dr. Jože

7., 14., 15., 16., 17., 21., 28.,

PEČAR dr. Samo

4., 11., 18., 22., 23., 24., 25.,

VELIKONJA dr. Tone

1., 2., 3., 6., 13., 20., 27.,

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih v času njihove ordinacije.

Zdravnik, ki nastopi ob delavnikih ob 19. uri dežurno službo, je doma v stalni pripravljenosti od 14. do 19. ure.

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Lev TIGAR — Uredništvo in uprava: Laško, Ulica Borisa Kraigherja 2, telefon 73-045, interna številka 007 — Cena za številko 1 din — Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 50710-637-55419 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo — Tisk in klišej AERO, kemična in grafična industrija Celje — Glasilo je oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov na podlagi mnenja Republiškega sekretariata za informacije SR Slovenije (št. 421-1/72 od 30. maja 1973).